

Metodologia de calcul a volumului producției globale agricole în prețuri curente și comparabile

1. Dispoziții generale

Această metodologie este elaborată în scopul determinării volumului producției agricole globale în Republica Moldova și se utilizează pentru a calcula producția agricolă în prețuri comparabile și curente, indicele total al volumului fizic al producției agricole, indicii individuali al volumului fizic pentru fiecare tip de producție agricolă.

Volumul producției agricole globale – este indicatorul generalizator al producției agricole, care reprezintă valoarea totală a producției pe gospodăriile de toate categoriile - întreprinderile agricole, gospodăriile rurale (de fermier) și gospodăriile populației. La rândul său, producția agricolă este constituită din următoarele elemente:

- valoarea produselor finite agricole. Aici se include costul produselor, care au trecut ciclul complet de producție în agricultură și care sunt gata pentru utilizare atât pentru consumul final al populației, cât și pentru prelucrarea industrială, pentru export și consumului intern în cadrul procesului de producție din agricultură;
- valoarea cultivării plantelor multianuale până la intrarea pe rod

Volumul producției agricole globale este format din suma producției vegetale și animale.

2. Determinarea volumului de producție agricolă în expresie naturală

2.1. Producția vegetală

Recolta globală a culturilor agricole se determină ca volumul de producție (de fapt colectate) a culturilor agricole recoltate de pe toată suprafața însămânțată (plantată) în anul de raport.

Recolta globală a culturilor agricole în gospodăriile de toate categoriile este formată din suma producției globale a culturilor agricole din toate întreprinderile și organizațiile care produc producție agricolă, gospodăriile rurale (de fermier) și gospodăriile populației.

Informația privind recolta globală a culturilor agricole în întreprinderile agricole și gospodăriile rurale (de fermier) mari¹ se colectează de organele statistice prin metoda cercetării exhaustive (rapoarte statistice privind recolta globală) a acestei categorii de producători.

Datele privind recolta globală a micilor producători agricoli (gospodăriile rurale (de fermier) mici și gospodăriile populației)² se calculează în baza cercetărilor statistice selective, în cadrul cărora se determină structura suprafețelor însămânțate cu culturi agricole (separat pe gospodăriile rurale (de fermier) și gospodăriile populației). Calcularea recoltei globale se efectuează prin înmulțirea recoltei medii, primite în baza cercetărilor statistice selective, cu suprafața însămânțată pentru fiecare cultură aparte.

Recolta globală a culturilor cerealiere și leguminoase se ia în calcul în masă după finisare, a floarei soarelui și sfeclei de zahăr – în masă de echivalare, a tutunului – în masa frunzelor uscate, iar a celorlalte culturi - în masa inițial înregistrată.

Conform Sistemului European al Conturilor Economice pe agricultură și silvicultură în componența producției vegetale se includ următoarele grupe de produse:

- 01 Culturi cerealiere și leguminoase
- 02 Culturi tehnice
- 03 Culturi pentru nutre
- 04 Legume
- 05 Cartofi
- 06 Fructe și struguri
- 09 Alte culturi

Lista detaliată a produselor este prezentată în Anexa 1 a Metodologiei.

2.2. Producția animalieră

Producția animalieră este determinată de volumul producției, primite pe parcursul întreținerii animalelor și păsărilor, precum și volumul creșterii animalelor și păsărilor (obținerea

---

¹ în continuare – producători mari

² în continuare – producători mici

produ ilor vii, sporul de mas primit la cre tere i îngr are). Informa ia privind produc ia animalier a produc torilor mari, care au la balan animale, se colecteaz de organele statistice prin metoda cercet rii exhaustive (rapoarte statistice privind starea sectorului zootehnic) a acestei categorii de produc tori.

Pentru a calcula volumul produc iei animaliere la micii produc tori agricoli, se utilizeaz datele privind productivitatea animalelor i p s rilor din cercet rile statistice selective.

În componen a produc iei animaliere se includ:

11. Animale
  - 11.1. Bovine vii
  - 11.2. Porcine vii
  - 11.4. Ovine i caprine vii
  - 11.5. P s ri agricole vii
  - 11.6. Alte tipuri de animale vii
12. Produse animaliere
  - 12.1. Lapte proasp t
  - 12.2. Ou proaspete
  - 12.3. Alte produse animaliere

Nu se includ în volumul produc iei agricole produsele primare primite, ca urmare a pescuitului i cre terii pe telui, vîn toarei, colect rii fructelor i pomu oarelor s lbatice i altor produse naturale finite, precum i produsele primite în urma sacrific rii animalelor (carne, pielicele), produsele derivate a produselor agricole primare (f in , ulei vegetal i animal .a.).

3. Pre urile

Sursa datelor trimestriale privind pre urile la produsele vegetale i animale sunt cercet rile trimestriale pentru diferite categorii de produc tori agricoli:

- pentru produc torii mari – datele cercet rii exhaustive vizînd cantitatea i valoarea produc iei agricole vîndute;
- pentru produc torii mici – datele cercet rilor statistice selective.

4. Calculul valorii producției agricole globale

Calculul volumului producției agricole globale se efectuează trimestrial și anual.

Pentru estimarea valorii producției agricole se utilizează :

- preuri curente;
- preuri comparabile.

Preurile curente – sunt preurile medii de vânzare a producției agricole în anul de raport.

Preurile comparabile – sunt preurile medii de vânzare a producției agricole în anul precedent

4.1. Calculul producției în preuri curente

Calculul trimestrial

Pentru estimarea valorii producției se efectuează calculul producției pe categorii de producători:

- pe producătorii mari – produsul dintre cantitatea de producție și preul mediu de vânzare pentru fiecare tip de producție agricol produs (conform datelor cercetărilor statistice exhaustive);
- pe producătorii mici – produsul dintre cantitatea de producție și preul mediu de vânzare pentru fiecare tip de producție agricol produs (conform datelor cercetărilor statistice selective);

Valoarea producției se calculează separat pe fiecare produs. Produsele care au ponderea mică nu se includ separat, și sunt estimate în total ca „altă producție vegetală” și „altă producție animalieră”.

Suma valorii producției pe diferite categorii de producători este valoarea producției pe țară.

Calculul anual

Evaluarea preliminară anuală a producției agricole se calculează ca suma a patru trimestre.

Evaluarea definitivă anuală – datele detaliate finale pe producția obținută se distribuie pe trimestre retrospectiv și sunt evaluate în preurile trimestrului respectiv. Valoarea anuală se definitivează ca suma valorilor producției pentru 4 trimestre total.

În baza datelor finale anuale pe cantitatea și valoarea producției pentru fiecare produs se calculează prețul mediu anual (prețuri comparabile pentru calculele anului viitor).

4.2. Calculul producției în prețuri comparabile

Datele finale privind producția produs în expresie naturală pentru fiecare trimestru a anului precedent se înmulțesc cu prețul mediu al anului dat, în urma cărora se primește valoarea producției în prețuri comparabile.

Datele privind producția produs în expresie naturală pentru fiecare trimestru a anului curent se înmulțesc cu prețul mediu anual a anului precedent în urma cărora obținem valoarea producției curente în prețurile anului precedent (prețuri comparabile).

5. Calculul indicelui fizic a volumului producției agricole

Volumul producției agricole globale în prețuri comparabile se utilizează pentru calcularea indicilor fizici a volumului producției agricole.

Indicele fizic a volumului producției agricole reprezintă ritmul de variație a volumului producției în prețuri comparabile în perioada de raport în comparație cu perioada respectivă a anului precedent și se calculează prin formula Laspeyres:

$$I_q = \frac{\sum q_1 p_0}{\sum q_0 p_0}, \text{ unde}$$

I_q - indicele producției agricole,

$q_1 p_0$ - valoarea producției agricole a anului curent în prețurile anului precedent,

$q_0 p_0$ - valoarea producției agricole a anului precedent în prețurile anului precedent.

Indicele anual al volumului fizic reprezintă raportul dintre valoarea producției agricole a anului curent în prețurile anului precedent la valoarea producției anului precedent în prețurile anului precedent.

Indicele trimestrial al volumului fizic reprezintă raportul dintre valoarea producției agricole a trimestrului curent în prețurile anului precedent la valoarea producției trimestrului respectiv a anului precedent în prețurile anului precedent.

Schema de calcul a indicelui volumului fizic a producției agricole pentru trimestrul I (cifre condiționate):

Tipul producției	Producția, tone		Prețuri comparabile (prețul mediu al anului precedent), lei pentru 1 ton	Valoarea, mii lei		Indicele volumului fizic în procente
	anul precedent	anul curent		anul precedent	anul curent	
1	2	3	4	5=4/2	6=4/3	7=6:5 100
Producția vegetal - total						
Producția animalier - total						
Producția agricol - total						

Se calculează indicele individual al volumului fizic pentru fiecare tip de produs, precum și indicii agregati pe producția vegetal, producția animalier și în total pe agricultură.

**Lista produselor pentru calcularea volumului producției globale agricole
în prețuri curente și comparabile**

01	Culturi cerealiere și leguminoase - total
	Cereale (fără porumb)
	Grâu – total
	Secar
	Orz - total
	Orz de prim var
	Orz de toamnă
	Ovăz
	Sorg - total
	<i>Sorg boabe</i>
	<i>Sorg de pe semințele semincere</i>
	Malai
	Hrișcă
	Alas, amestec de spicoase
	Alte cereale
	Porumb – total
	<i>Porumb de coacere deplin</i>
	<i>Porumb de pe semințele semincere</i>
	Total leguminoase boabe
	Mazăre
	Fasole
	Mazăre riche
	Alte leguminoase
	Total cereale și leguminoase
02	Culturi tehnice
	Sfeclă de zahăr
	Tutun
	Floarea soarelui – total
	<i>Floarea soarelui</i>
	<i>Floarea soarelui de pe semințele semincere</i>
	Soia
	Răpă – total
	<i>Răpă de toamnă</i>
	<i>Răpă de prim var</i>
	Culturi etero-oleaginoase- total
	<i>trandafir</i>
	<i>salvie</i>
	<i>levănțică</i>
	<i>marar</i>
	<i>mint</i>
	<i>alte culturi etero-oleaginoase</i>
	Plante medicinale
	Plante mamă de sfeclă de zahăr
	Semințe de sfeclă de zahăr

	Alte culturi tehnice (sorg/m turi)
03	Culturi pentru nutre
	Plante r d cinoase pentru nutre
	Sfecl de zah r pentru nutre
	Culturi bost noase pentru nutre
	Porumb pentru siloz
	Culturi pentru siloz
	Recoltat paie
	Fîn din ierburi de un an
	Fîn din ierburi perene
	Fîn de pe fine e naturale
	Fîn de pe p uni culturale
	Mas verde de pe p uni naturale
	Mas verde din ierburi de un an
	Mas verde din ierburi perene
	Mas verde de pe fine e naturale
	Mas verde de pe p uni culturale
	Mas verde din ierburi s lbatice
	Tulpini de porumb
	Plante mam de r d cinoase
	Semin e de culturi r d cinoase
	Semin e de ierburi de un an
	Semin e de ierburi perene
	Alte plante de nutre
04	Legume
	Legume de câmp - total
	varz diferit
	castrave i
	tomate
	sfecl de mas
	morcov
	ceap uscat
	usturoi uscat
	maz re verde
	bostani
	ardei
	vinete
	dovlecei
	gogo ari
	verz turi
	alte legume
	Legume de teren acoperit- total
	tomate
	castrave i
	alte

	Legume- total
	Plante mam legumicole
	Semin e de culturi legumicole
	Semin e de maz re verde
	Arpagic
	Culturi bost noase - total
	<i>pepeni verzi</i>
	<i>pepeni galbeni</i>
05	Cartofi
06	Fructe i strugiri
	Fructe s mîn oase- total
	mere
	pere
	gutui
	Fructe sîmburoase- total
	din care : prune
	vi ine
	cere e
	caise
	piersic
	alte
	Fructe - total
	Nucifere
	Pomu oare-total
	zmeur
	c p uni
	coac z
	agri
	Fructe i pomu oare-total
	Struguri- total
	de soiuri tehnice
	de soiuri de mas
09	Alte culturi
	Paie de cereale
	Material s ditor (buta i) pentru culturi etero-oleaginoase
	de trandafir
	de levan ic
	altoi de levan ic
	Material s ditor pentru livezi, vii,arbu i fructiferi, mii buc i:
	pomi fructiferi
	buta .de vi de vie
	nucifere
	buta i de arbu ti fructiferi
	buta i portaltoi
	buta i altoi

	Flori în câmp
	gladiole
	ochiul boului
	gheorghine
	lalele
	narcize
	alte
	Flori de ser
	garioafe
	trandafiri
	crizanteme
	cale
	lalele
	alte
11.	Animale
	Bovine vii
	Porcine vii
	Ovine și caprine vii
	Păsări agricole vii
	Iepuri
	Cabaline
	Albine
12.	Produse animaliere
	Lapte proaspăt
	lapte de vac
	lapte de oaie
	Ou proaspăt
	ou alimentare
	ou pentru incubare
	Lîn
	Miere de albine
	Cear
	Blan de caracul
	Blan de iepuri
	Diverse secreții animale

***Sursele de informa ie pentru calcularea volumului produc iei agricole globale în pre uri
curente i comparabile***

Sursele de baz pentru calcularea volumului produc iei agricole globale sunt:

- rapoartele cercet rilor statistice exhaustive:
  - f. nr.7-agr “Recolta roadei, sem natul culturilor de toamn i aratul de z ble;
  - f. nr. 29-agr “Produc ia ob inut la culturile recoltate pe toat suprafa a îns mîn at ”;
  - f. nr.24-agr „Starea sectorului zootehnic”
  - Formulare specializate pe activitatea întreprinderilor agricole;
  - f. nr.21-vînz. “Vînzarea produc iei agricole”;
  - f. nr.1-achiz. „Achizi ionarea i utilizarea produc iei vegetale”;
  - f. nr.2-achiz. „Achizi ionarea i utilizarea produc iei animale”.
- Chestionarele cercet rilor statistice selective a gospod riilor r ne ti (de fermier) i gospod riilor popula iei:
  - Chestionarul A „Cercetarea activit ii agricole a micilor produc tori agricoli”
  - Chestionarul „Suprafe ele îns mîn ate cu culturi agricole”